

עפ"ג 35008/07/22 - טארק חסן (אחר/נוסף) נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 35008-07-22 חסן(אחר/נוסף) נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 2021\305071

בפני כבוד השופטים אלי אברבנאל, חיה זנדברג ומיכל שרביט
המערער טארק חסן (אחר/נוסף) ע"י ב"כ עוה"ד סהר עלי
נגד מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד יעל איגרא, פרקליטות
המשיבה מחוז ירושלים (פלילי)

פסק דין

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בירושלים (כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא) מיום 12.6.22 בת"פ 2144-04-21.
2. במסגרת הסדר טיעון הורשע המערער על-פי הודאתו בביצוע עבירה של החזקת נשק לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. לפי עובדות כתב האישום המתוקן שהוגש במסגרת ההסדר, עובר ליום 26.3.21, במהלך תקופה שאורכה אינו ידוע במדויק למאשימה, החזיק המערער באקדח מפורק מסוג אקדח הזנקה חצי אוטומט Retay שהוסב לירי תחמושת קליעית בקליבר 9 מ"מ קצר היורה ובכוחו להמית, בתוך תיק שבתוך קופסה, בארון בגדיו בחדר שינה בביתו, ללא רשות על-פי דין להחזקתו. לא הושגה הסכמה בין הצדדים לעניין העונש אך הוסכם כי ב"כ המערער יהא רשאי להגיש לבית המשפט את הודעת המערער במשטרה.
3. בטרם מתן גזר הדין הוגש לבית משפט קמא תסקיר שירות מבחן, שתמציתו מצויה בגזר הדין. עיקרה בכך שהמערער, נשוי ללא ילדים, נטול עבר פלילי, פעל באירוע הנדון בקלות דעת מבלי להבין את חומרת המעשה. נראה שמדובר באירוע חריג בחייו שלא משקף את דפוסי התנהגותו השגרתית שמתבססים על מערכת ערכים נורמטיבית. ההליך הפלילי, ובכלל זה שהותו במעצר במשך כחודש וחצי ובהמשך במעצר בית מלא, עזר למערער להבין את חומרת המעשה, שעליו נטל אחריות מלאה והביע צער וחרטה עמוקים, תוך הרתעתו מפני הישנות מעשים דומים בעתיד. לנוכח גורמי סיכוי אלה לשיקום המליץ שירות המבחן להשית על המערער מאסר שירות בעבודות שירות בשילוב מאסר על תנאי והעמדתו במבחן למשך שנה. לאחר מכן טענו הצדדים טענותיהם לעניין העונש.
4. בגזר הדין עמד בית משפט קמא על חומרת הסיכון הגלום במעשה של החזקת נשק שלא כדין בנסיבות כפי שבוצעו על-ידי המערער. כן עמד בית המשפט על המגמה העולה מן הפסיקה בשנים האחרונות להחמיר בענישה על עבירות נשק, מגמה הבאה לידי ביטוי גם בחוק העונשין (תיקון מס' 140 - הוראת שעה), התשפ"ב-2021 שקובע רף

מזערי של רבע מהעונש לצד העבירה, שאין מחלוקת שאינו חל בעניינו. לאחר שסקר פסיקה רלבנטית קבע בית משפט קמא כי מתחם הענישה ההולם נע בין 12 ל-30 חודשי מאסר בפועל.

5. באשר לעונש הראוי למערער בתוך המתחם הזכיר בית משפט קמא את נטילת האחריות מצד המערער על המיוחס לו באישום המתקין ללא צורך בשמיעת עדים וחיסכון בזמנם של בית המשפט והצדדים; את היותו של המערער צעיר כבן 22 במועד ביצוע העבירה וכיום כבן 23 שהוא נשוי ללא ילדים העובד לפרנסתו; את העדר העבר הפלילי והיותו בעל דפוסי התנהגות שגורתיים כאדם נורמטיבי; וכן את העובדה שלפיה המערער שהה בתקופות מעצר מאחורי סורג ובריה (מיום 26.3.21 עד יום 6.5.21) ומאז הוא שוהה בתנאי מעצר בית לתקופה ממושכת. עם זאת נוכח ההרשעה בעבירה חמורה שמחייבת התייחסות מחמירה בית משפט קמא לא ראה לאמץ את המלצת שירות המבחן להשית עבודות שירות וצו מבחן לצד ענישה מותנית, שאינה עולה בקנה אחד עם מדיניות הפסיקה הנהוגה בנסיבות דומות. לאור כל זאת מצא בית משפט קמא להעמיד את עונשו של המערער ברף התחתון של המתחם. על כן נגזרו על המערער 12 חודשי מאסר בפועל לריצוי ממש כאשר מתקופה זו ינוכו ימי מעצרו, 6 חודשי מאסר על תנאי וקנס על סך 2,500 ₪.

6. המערער עותר להתערב בגזר הדין ולהקל בעונשו. לטענתו מתחם העונש ההולם שנקבע על-ידי בית משפט קמא גבוה וחורג מזה המקובל בפסיקה הענפה שאליה הפנה (שניתנה בתקופה שלפני כניסתו לתוקף של תיקון מס' 140 הנ"ל, שכאמור אינו חל בעניינו), וזאת ביחס להחזקת נשק כאירוע יחיד ובנסיבות הספציפיות של החזקתו באופן מפורק בביתו. לשיטתו מתחם העונש ההולם צריך להתחיל בעבודות שירות ולהסתיים במאסר בפועל. ב"כ המערער מוסיף וטוען כי בגזירת העונש בית משפט קמא לא ייחס את המשקל הראוי לעובדה שהמערער שהה במעצר בית מלא ולשם כך עבר עם אשתו להתגורר בבית הוריו, ורק בחודש יוני האחרון הותרה יציאתו לעבודה לפרנסת המשפחה; לכך שהודה כבר ברגע הראשון במסגרת הודעתו במשטרה וחסך זמן שיפוטי יקר לבית המשפט ומדינה; ולהיותו אדם צעיר כבן 23 נטול עבר פלילי שהביע חרטה על מעשיו. לשיטת המערער שגה בית משפט קמא בכך שלא התחשב די הצורך בכל ההיבטים החיוביים הנזכרים בתסקיר שירות ומבחן ובמיוחד לסיכויי השיקום הגבוהים העולים ממנו, ומכאן שלטענתו בית משפט אף טעה באי אימוץ המלצות שירות המבחן. בהקשר השיקום ב"כ המערער עמד על כך שאם יוותר על כנו עונש המאסר בפועל שהושת על המערער על-ידי בית משפט קמא, הרי שנוכח משכו, לא יתאפשר למערער להתחיל בהליך שיקומי במסגרת מאסרו. על כן המערער מבקש לתקן את גזר הדין באופן שעונשו יומר ל-9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות.

7. המשיבה עמדה על כך שמדובר באקדח שהוחזק בביתו של המערער, כאשר ברי, מן החיים והפסיקה, שהסכנה הטמונה בהחזקת כלי נשק אינה מוגבלת אך לשימוש שעשוי לעשות בו המחזיק, אלא גם מן האפשרות שיתגלגל לידיים אחרות שיעשו בו שימוש. לעמדתה, פסיקתו העקבית והענפה של בית המשפט העליון, גם קודם לתיקון מס' 140 הנ"ל, כפי שהוצגה על ידה, עמדה על הצורך להחמיר בעבירות נשק בכלל, ולא רק במקרים של סחר בנשק או נסיבות עברייניות או ביטחוניות שלגביהן יש להחמיר אף יותר. לטענתה, בית משפט קמא עמד על מכלול הנסיבות, ובכלל זה נתן דעתו להמלצת שירות המבחן אותה בדן לא ראה לאמץ. המשיבה הוסיפה כי לא ברור המשקל שמבקש המערער להעניק לשיקול השיקום אם כטענתו מדובר בטעות בחושבו שמדובר במשחק שדומה לנשק ובמעידה חד פעמית. בסופו של יום עמדת המשיבה היא כי העונש שגזר בית משפט קמא על המערער אינו חמור, וגם אם מדובר בענישה שהיא מעט מחמירה, בוודאי שלא ברמה המצדיקה את התערבותה של ערכאת הערעור.

8. שקלנו את טענות הצדדים. בענייננו, על-פי העובדות שבכתב האישום המתוקן, במהלך תקופה שאורכה אינו ידוע במדויק למשיבה, המערער החזיק באקדח מפורק בתוך תיק שבתוך קופסה בארון בגדיו בחדר השינה בביתו. בהודעת המערער במשטרה - שהוגשה לבית משפט קמא בהתאם להסדר הטיעון (סעיף 5 להסדר הטיעון שהוסף בכתב יד) וממילא לא נסתרה (וראו: פרוטוקול הדיון לטיעונים לעונש מיום 31.2.22 בבית משפט קמא, עמ' 17 ש' 19-3) - מסר המערער כי הוא מצא את חלקי האקדח במצבו המפורק בשקית שחורה בגינה במדרגות הכניסה לביתו, הוא ניסה להרכיבו ולא הצליח. כן מסר שהחזיק באקדח המפורק כשבועיים לערך. בשים לב לאופן מציאת האקדח המפורק על-ידי המערער ולפרק הזמן הקצר יחסית שבו החזיק באקדח מצאנו כי יש לקבוע את הרף התחתון במתחם הענישה ההולם באופן נמוך יחסית. בהקשר זה נתנו דעתנו לפסיקה רלבנטית במקרים שתיקון מס' 140 אינו חל עליהם כבענייננו, דומים או חמורים מן המקרה דנן, ובכלל זה הפסיקה שאליה הפנו הצדדים, שלא כולה הוצגה לפני בית משפט קמא. לפיכך סברנו כי יש להעמיד את הרף התחתון של מתחם הענישה ההולם במקרה החריג דנן על 9 חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות (ראו, למשל: ע"פ 4332/21 **עאסלה נ' מדינת ישראל** (20.2.2022); ע"פ 2247/21 **מג'אהד נ' מדינת ישראל** (10.11.21); ע"פ 3924/20 **פלאח נ' מדינת ישראל** (פסק דין מיום 10.12.20 ופסק דין משלים מיום 12.1.21); ע"פ 887/20 **מתאני נ' מדינת ישראל** (29.7.20); ע"פ 2826/19 **מרעאנה נ' מדינת ישראל** (11.7.19); רע"פ 8730/18 **מרשה נ' מדינת ישראל** (24.1.19); ת"פ (מחוזי י-ם) 52515-03-20 **מדינת ישראל נ' סנדוקה** (19.10.20)).

9. אשר לעונש ההולם במקרה שלפנינו, כפי שפורט בתסקיר שירות המבחן - שהמליץ כאמור להטיל עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות בשילוב מאסר על תנאי וצו מבחן - המערער הוא צעיר (בן 22 במועד ביצוע העבירה וכיום כבן 23), נעדר עבר פלילי, ללא דפוסים עברייניים מופנמים ובעל מערכת ערכים נורמטיבית, אשר גדל בסביבה משפחתית נורמטיבית ומיטיבה ומקיים עם משפחתו מערכת יחסים קרובה. נראה כי המערער פעל בקלות דעת ואימפולסיביות בנטילת האקדח המפורק ממקום מציאתו מתוך אי הבנה באופן נקודתי לחומרת התנהגותו. הערכת שירות המבחן היא שמדובר באירוע חריג שלא משקף את דפוסי התנהגותו השגרתית. המערער הודה כבר בהודעתו הראשונה במשטרה על החזקתו באקדח, נטל אחריות מלאה על מעשיו והביע חרטה כנה ואמיתית גם לפני בית משפט קמא שלפניו העיד כי הוא מתבייש מאד מהוריו.

במכלול עובדות העניין המיוחדות סברנו כי לאחר שהמערער היה נתון במעצר משך כחודש וחצי ונחשף לראשונה בחייו לקשיים הנלווים לשהייה בין כותלי בית המעצר בסביבה עבריינית, וכאשר ההליך הפלילי חידד אצלו את גבולות המותר והאסור והוא הפנים את חומרת מעשיו ונטל עליהם אחריות מלאה, נכון הוא באופן חריג להקל עמו ולא להטיל עליו עונש מאסר מאחורי סורג ובריח. יודגש כי אין בכך כדי להפחית מן החומרה הרבה הטמונה בעבירות נשק שהפכו "מכת מדינה" ומגלמות סכנה ממשית לשלום הציבור ובטחונו. מטעם זה גם לא סברנו שנפלה טעות בגזר דינו של בית משפט קמא, שישם כהלכה את עקרונות הענישה ביחס לעבירות נשק כפי שהותוו בפסיקת בית המשפט העליון. במצב דברים רגיל לא היה מקום להתערבותנו כערכאת הערעור, אלא שנסיבות העניין המיוחדות כאמור מצדיקות לדעתנו לגזור את עונשו של המערער בתחתית מתחם הענישה.

10. לפיכך, אנו מורים כי חלף 12 חודשי מאסר בפועל יוטל על המערער עונש של 9 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות. יתר הוראות גזר הדין יישארו בעינם.

המערער יתייצב ביום 12.1.23 לריצוי עבודות השירות בהתאם לחוות דעת הממונה מיום 3.11.22.

המזכירות תמציא פסק דין זה לצדדים.

ניתן היום, י"ב כסלו תשפ"ג, 06 דצמבר 2022, בהעדר הצדדים.

**מיכל שרביט,
שופטת**

**חיה זנדברג,
שופטת**

**אלי אברבנאל,
שופט**